

Zaak C-390/23

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

27 juni 2023

Verwijzende rechter:

Sąd Najwyższy (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 juni 2023

Verzoekende partij:

Rzecznik Finansowy

Verwerende partij:

Bank AG S.A.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Betalingsbevelprocedure op basis van een orderbriefje – Buitengewoon beroep tegen een betalingsbevel – Schending van het beginsel van de rechtsstaat, het beginsel van gebondenheid aan het internationale recht en het beginsel van consumentenbescherming doordat is verzuimd om ambtshalve het oneerlijke karakter van contractuele bedingen in een kredietovereenkomst te onderzoeken en te onderzoeken of de kredietovereenkomst van kracht blijft wanneer de oneerlijke contractuele bedingen eruit worden geschrapt

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

Uitlegging van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, gelezen in samenhang met artikel 47, tweede alinea, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Betrokkenheid van lekenrechters bij een uitspraak van een rechterlijke instantie van laatste aanleg [Sąd Najwyższy (hoogste rechterlijke instantie in

burgerlijke en strafzaken, Polen)] over een buitengewoon rechtsmiddel (buitengewoon beroep)

Prejudiciële vraag

Verzet artikel 19, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, gelezen in samenhang met artikel 47, tweede alinea, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, zich tegen een regeling van nationaal recht waarin is bepaald dat de rechterlijke instantie van laatste aanleg (de Sąd Najwyższy) bij de behandeling van een buitengewoon rechtsmiddel (buitengewoon beroep) ingesteld tegen een onherroepelijke uitspraak van een gewone rechterlijke instantie beslist in een rechtsprekende formatie waarin een persoon (lekenrechter van de Sąd Najwyższy) zitting heeft die:

1. geen rechter van de Sąd Najwyższy is;
2. is benoemd in zijn functie:
 - a) rechtstreeks door de wetgever, bij een besluit dat met een gewone meerderheid is gegeven,
 - b) dat is gegeven krachtens algemene en oncontroleerbare selectiecriteria,
 - c) in een procedure waarin deze benoeming niet door een rechter kan worden getoetst,
 - d) voor een ambtstermijn van 4 jaar;
3. en door de wetgever kan worden ontslagen, wat evenmin aan rechterlijke toetsing onderhevig is?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verdrag betreffende de Europese Unie: artikel 19, lid 1, tweede alinea;

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”): artikel 47, tweede alinea;

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29).

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (grondwet van de Republiek Polen; hierna: „Poolse grondwet”): artikelen 178, 179, 180, 182 en 183;

Ustawa o Sądzie Najwyższym (wet inzake de Sąd Najwyższy) van 8 december 2017: artikel 1, artikelen 59 tot en met 62, artikel 64, leden 1 en 2, artikel 65, artikel 67, lid 1, artikel 71, artikel 77, lid 1, artikel 89, artikel 91, lid 1, en artikel 94, lid 1;

Ustawa-Prawo o ustroju sądów powszechnych (wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties) van 27 juli 2001: artikel 166;

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej-Regulamin Senatu (besluit van de senaat van de Republiek Polen-reglement van orde van de senaat) van 23 november 1990 (hierna: „reglement van orde van de Senat”): artikel 92, lid 2a, artikel 96c, lid 1, en artikel 96f.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 1 Op 2 augustus 2005 hebben verweerders [in de oorspronkelijke zaak] aan verzoekers rechtsvoorganger een blanco orderbriefje met een „zonder protest”-clausule uitgereikt tot zekerheid van de vorderingen van de bank die voortvloeien uit een hypotheekovereenkomst van 2 augustus 2005. Bij verzuim van verweerders onder deze overeenkomst was verzoeker gerechtigd om het orderbriefje in te vullen voor een bedrag dat overeenstemt met de door hem ingestelde vorderingen, vermeerderd met rente, en om het orderbriefje naar eigen goeddunken van een betaaldatum te voorzien. Verzoeker was gehouden om de emittenten ten minste 7 dagen voorafgaand aan de betaaldatum per aangetekende brief van de invulling van het orderbriefje in kennis te stellen, en een kennisgeving op het laatste aan verzoeker bekende adres gold als daadwerkelijke betekening van de brief waarin deze informatie werd verstrekt. Het orderbriefje kon worden overgedragen door middel van endossement met een „zonder regres”-clausule. Op 20 november 2018 heeft verzoeker het in zijn bezit zijnde blanco orderbriefje ingevuld voor een bedrag van 24 844,96 Zwitserse frank (CHF) onder vermelding van 4 december 2018 als betaaldatum. Bij brieven van 20 november 2018 heeft verzoeker verweerders gesommeerd de schuld uit het orderbriefje af te lossen met 4 december 2018 als betaaldatum. A.K. heeft de sommatie tot aflossing van de schuld uit het orderbriefje ontvangen op 27 november 2018, terwijl de aan M.S. gerichte correspondentie aan verzoeker is geretourneerd omdat deze verweerder de correspondentie niet in ontvangst heeft genomen.
- 2 Bij betalingsbevel van 30 april 2019, uitgevaardigd in een betalingsbevelprocedure op basis van een orderbriefje naar aanleiding van het verzoekschrift dat op 11 februari 2019 is ingediend door Bank AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, heeft de Sąd Okręgowy w Legnicy (rechter in eerste aanleg Legnica, Polen; hierna: „Sąd Okręgowy”) verweerders M.S. en A.K. verplicht om binnen twee weken na de betekening van het betalingsbevel aan verzoeker hoofdelijk een bedrag van 24 844,96 CHF te betalen, vermeerderd met de wettelijke vertragingsrente, berekend vanaf 5 december 2018 tot op de datum

van betaling, alsmede een bedrag van 4 800 Poolse zloty (PLN) als vergoeding van de proceskosten.

- 3 De Sąd Okręgowy heeft aangevoerd dat de rechter bij het uitvaardigen van een betalingsbevel niet onderzoekt of het orderbriefje is ingevuld in overeenstemming met de inhoud ervan. Een bewering dat een ingevuld orderbriefje niet in overeenstemming is met de inhoud van de overeenkomst en de daarin opgenomen machtiging van de ontvanger van het blanco orderbriefje om deze in te vullen wordt pas in de tweede fase van de betalingsbevelprocedure onderzocht naar aanleiding van een mogelijk rechtsmiddel van de debiteur van het orderbriefje, die daarvoor tevens de bewijslast draagt.
- 4 Op die grondslag heeft de Sąd Okręgowy geoordeeld dat in deze zaak is voldaan aan de voorwaarden voor het uitvaardigen van een betalingsbevel in het kader van een betalingsbevelprocedure.
- 5 In de loop van de betalingsbevelprocedure hebben verweerders geen verzet tegen het betalingsbevel aangetekend, zodat het bevel op 1 juni 2019 onherroepelijk is geworden.
- 6 De Rzecznik Finansowy (financiële ombudsman, Polen) heeft buitengewoon beroep tegen deze uitspraak ingesteld. Hij heeft in de eerste plaats aangevoerd dat de uitspraak inbreuk maakt op de in de Poolse grondwet neergelegde beginselen alsmede op constitutionele vrijheden en rechten van de mens en de burger die de uitkomst van de zaak in aanzienlijke mate beïnvloeden, zodat sprake is van de niet-nakoming van de verplichting van de overheidsinstanties om krachtens de wet en binnen de bij wet gestelde grenzen te handelen, alsmede van de niet-nakoming van de verplichting om bij de uitlegging van het nationale recht rekening te houden met het Unierecht, in het bijzonder met richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29), en van de niet-nakoming van het beginsel van bescherming van de consument als zwakkere partij in civielrechtelijke betrekkingen met een ondernemer, opgevat als een in artikel 76 van de Poolse grondwet neergelegde verplichting van de staat.
- 7 In de tweede plaats heeft de Rzecznik Finansowy aangevoerd dat deze uitspraak kennelijk in strijd is met de bepalingen van materieel recht doordat is geweigerd om in deze zaak toepassing te geven aan artikel 385¹, lid 1, van de kodeks cywilny (burgerlijk wetboek; hierna: „k.c.”), gelezen in samenhang met artikel 385¹, lid 3, k.c., en bijgevolg is verzuimd om ambtshalve het oneerlijke karakter van de in de kredietovereenkomst opgenomen bedingen te onderzoeken, wat er uiteindelijk toe heeft geleid dat is geweigerd om aan de gerechtigde consumenten bescherming te verlenen, en doordat is verzuimd om artikel 58, lid 1, k.c. toe te passen, aangezien niet is onderzocht of de kredietovereenkomst van kracht zou zijn gebleven indien de oneerlijke contractuele bedingen eruit waren geschrapt.

- 8 Op grond van het voorgaande heeft de Rzecznik Finansowy verzocht de bestreden uitspraak in zijn geheel te vernietigen en de zaak voor heroverweging terug te verwijzen naar de Sąd Okręgowy. In zijn verweerschrift tegen het buitengewone beroep heeft verzoeker verzocht het ingestelde beroep af te wijzen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 9 Als gevolg van de instelling van het buitengewone beroep, dat een buitengewoon rechtsmiddel is dat kan worden ingesteld tegen onherroepelijke rechterlijke uitspraken, is een procedure voor de Sąd Najwyższy aanhangig. De rechtsfiguur van het buitengewone beroep heeft tot doel om onherroepelijke rechterlijke uitspraken met specifieke, gekwalificeerde gebreken uit het rechtsverkeer te verwijderen. Deze gebreken moeten fundamenteel van aard zijn in het licht van het beginsel van een democratische rechtsstaat die de beginselen van sociale rechtvaardigheid ten uitvoer legt.
- 10 Om de doeltreffendheid van het Unierecht te waarborgen heeft de Sąd Najwyższy bij beslissing van 17 november 2021 in zaak I NSNc 260/21 prejudiciële vragen over de toelaatbaarheid van het aanvechten van onherroepelijke uitspraken door middel van een buitengewone beroep voorgelegd aan het Hof (zaak C-720/21). De Sąd Najwyższy acht het evenwel noodzakelijk om nadere verduidelijking te verkrijgen over de vraag of het mechanisme voor het aanvechten van onherroepelijke uitspraken in het licht van de Verdragsbepalingen in een lidstaat aldus kan worden vormgegeven dat in de rechtsprekende formatie van de rechterlijke instantie van laatste aanleg die dit soort zaken behandelt personen zitting hebben die geen beroepsrechters (of zelfs maar juristen) zijn, die zijn benoemd op een wijze die verschilt van de wijze van benoeming van rechters en die niet alle voor rechters geldende waarborgen van onafhankelijkheid genieten.
- 11 De oplossing van de hier genoemde twijfel heeft rechtstreekse gevolgen voor de samenstelling van de rechterlijke instantie die de onderhavige zaak onderzoekt. Een bevestigend antwoord op de gestelde prejudiciële vraag zou vereisen dat, om te waarborgen dat alleen beroepsrechters zitting hebben in de rechtsprekende formatie van deze rechterlijke instantie, geen rekening wordt gehouden met de bepalingen inzake de samenstelling waarin de Sąd Najwyższy buitengewone beroepen in behandeling neemt.
- 12 De noodzaak tot het ophelderen van de gerezen twijfels vloeit voort uit de constitutionele positie van de Sąd Najwyższy, die een rechterlijke instantie in de zin van artikel 267 [VWEU] is, dat wil zeggen een rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep. Overeenkomstig artikel 183, lid 1, van de Poolse grondwet bestaat de voornaamste taak van de Sąd Najwyższy erin toezicht te houden op de rechtsprekende handelingen van de gewone en de militaire rechterlijke instanties. In dit opzicht worden de „typische” handelingen van de Sąd Najwyższy verricht in het kader van de behandeling van rechtsmiddelen en het geven van beslissingen

waarbij bepaalde rechtsvragen worden beslecht. A contrario is de behandeling van buitengewone beroepen een bijzonder soort handeling van de Sąd Najwyższy, die tegelijkertijd deel uitmaakt van de rechtsbedeling.

- 13 De kwestie van de opname van lekenrechters, dat wil zeggen niet-professionele vertegenwoordigers van de samenleving, in de rechtsprekende formaties die rechtspreken in zaken die betrekking hebben op buitengewone beroepen, doet twijfels rijzen over de reikwijdte van de procedurele handelingen die door de Sąd Najwyższy in dergelijke procedures worden verricht. Ongetwijfeld vereist het verrichten van dergelijke handelingen niet alleen een juridische opleiding maar tevens een aanzienlijke kennis op het gebied van de rechtsgeleerdheid. Lekenrechters hoeven daarentegen niet alleen niet te beschikken over een uitstekende juridische kennis, maar hoeven zelfs geen jurist te zijn of een hogere opleiding te hebben genoten. De gehanteerde oplossing lijkt op het eerste gezicht niet alleen onredelijk, maar tevens inconsistent vanuit systematisch oogpunt. Door deze oplossing wordt namelijk de deelname van een maatschappelijke (niet-professionele) factor geïntroduceerd in een fase van de procedure waarin geen bewijsverkrijging of beoordeling van bewijsmateriaal meer geschiedt maar waarin alleen de juistheid van de toepassing van de bepalingen van materieel recht en procesrecht wordt onderzocht en de grondwettigheid van de uitspraak van de rechter concreet wordt beoordeeld. De ondoeltreffendheid of ontoereikendheid van deze wettelijke oplossingen leidt op zich niet tot een inbreuk op de Verdragsbepalingen, maar de constructie van de rechtsfiguur van lekenrechters van de Sąd Najwyższy is wel twijfelachtig in de context van de kenmerken die een rechterlijke instantie moet hebben uit hoofde van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, gelezen in samenhang met artikel 47, tweede alinea, van het Handvest.
- 14 Zoals herhaaldelijk benadrukt in de rechtspraak van het Hof is het voor de waarborging van de door de genoemde bepalingen vereiste daadwerkelijke rechtsbescherming door de rechter van cruciaal belang dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke instanties behouden blijft. De Sąd Najwyższy verwijst in dat verband naar de arresten van 24 juni 2019, Commissie/Polen (Onafhankelijkheid van de Sąd Najwyższy), C-619/18, EU:C:2019:531, punten 109 en 111, 6 oktober 2021, W.Ż. (Kamer voor buitengewone controle en publieke zaken van de Sąd Najwyższy – Benoeming), C-487/19, EU:C:2021:798, punt 110, en 19 november 2019, A.K. e.a. (Onafhankelijkheid van de tuchtkamer van de Sąd Najwyższy), gevoegde zaken C-585/18, C-624/18 en C-625/18, EU:C:2019:982, punten 127 tot en met 129.
- 15 Het niet-professionele karakter van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy staat er niet aan in de weg dat de kwestie van de onafhankelijkheid van de rechters ook ten aanzien van deze personen wordt onderzocht. Het is namelijk van cruciaal belang dat de betrokken entiteit beschikt over rechterlijke bevoegdheden – die niet-professionele rechters ongetwijfeld hebben – zodat zij kunnen worden geacht een „rechterlijke instantie” in de zin van artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU te zijn [zie arrest van 16 juli 2020, Governo della Repubblica italiana (Status van de Italiaanse vrederechters), C-658/18, EU:C:2020:572, punt 76].

- 16 Bij de Sąd Najwyższy zijn twijfels gerezen over de vraag of de lekenrechters van de Sąd Najwyższy aan de hierboven genoemde criteria voldoen en, bijgevolg, of het orgaan waarin zij zitting hebben als een „rechterlijke instantie” in de zin van de Verdragsbepalingen kan worden beschouwd. De twijfels hierover vloeien voort uit de verschillende hieronder beschreven omstandigheden wanneer deze tezamen in aanmerking worden genomen.
- 17 In de eerste plaats verschilt de procedure voor de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy aanzienlijk van de procedures die worden toegepast ten aanzien van de professionele rechters. Rechters worden voor onbepaalde tijd benoemd door de president van de Republiek Polen op voordracht van de Krajowa Rada Sądownictwa (nationale raad voor de rechtspraak; hierna: „KRS”). Daarentegen worden de lekenrechters van de Sąd Najwyższy rechtstreeks benoemd door een orgaan van de wetgevende macht, namelijk door de Senat. In het kader van de procedure voor de selectie van de rechters als genoemd in het arrest van 2 maart 2021, A.B. e.a. (Benaming van de rechters bij de Sąd Najwyższy – Beroep), C-824/18, [EU:C:2021:153], punt 43 en punten 131 tot en met 137, heeft het Hof geoordeeld dat het feit dat de voor benoeming aan de Poolse president voorgedragen rechters worden geselecteerd door de KRS, die bestaat uit rechters die niet door de rechterlijke macht zijn gekozen maar door de Sejm, die het andere onderdeel van de wetgevende macht in Polen is, mogelijk onvoldoende waarborgen voor onafhankelijkheid biedt, aangezien daardoor het risico ontstaat dat de leden van de KRS ondergeschikt worden gemaakt aan de politieke groeperingen die in de Sejm vertegenwoordigd zijn. Deze opmerkingen gelden nog veel duidelijker voor de procedure voor de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy, en de op dit punt rijzende twijfels a minori ad maius lijken des te ernstiger. De Senat verricht de selectie volstrekt autonoom, dat wil zeggen dat deze selectie niet wordt voorafgegaan door een afzonderlijke procedure voor een andere constitutionele overheidsinstantie. De rechters zijn in geen enkele fase van de procedure (rechtstreeks of onrechtstreeks) bij deze procedure betrokken. De selectie wordt rechtstreeks door politici verricht.
- 18 In de tweede plaats is de selectie van de lekenrechters door de Senat niet onderhevig aan controle door de rechterlijke macht. Dit is veelzeggend, want het Hof heeft in het arrest van 2 maart 2021, A.B. e.a. (Benaming van de rechters bij de Sąd Najwyższy – Beroep), C-824/18, [EU:C:2021:153], punt 156, geoordeeld dat het ontbreken van de mogelijkheid om een beroep in rechte in te stellen in het kader van een benoemingsprocedure voor rechterlijke ambten bij een hoogste nationale rechterlijke instantie in bepaalde gevallen weliswaar geen problemen blijkt op te leveren in het licht van de vereisten die voortvloeien uit het Unierecht, met name uit artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, maar dat dit anders kan zijn indien er sprake is van bepalingen die de doeltreffendheid van dit soort – tot dan toe bestaande – beroepen ondermijnen. De invoering van de rechtsfiguur van lekenrechters van de Sąd Najwyższy (bij de ustawa o Sądzie Najwyższym van 2017), die rechtstreeks worden verkozen door de wetgever, zonder dat deze benoeming door de rechter kan worden getoetst, is een achteruitgang ten opzichte van de vorige stand van zaken, waarin in een dergelijke toetsing werd voorzien ten

aanzien van alle leden van de rechtsprekende formaties (de zogenoemde beroepsrechters).

- 19 In de derde plaats laat de Senat zich bij de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy uitsluitend leiden door selectiecriteria waarmee alleen de Senat zelf bekend is, wat eveneens tot de conclusie leidt dat deze selectie op dit punt volledig naar eigen goeddunken wordt verricht. De wettelijke selectiecriteria zijn bijzonder algemeen en discretionair van aard. De in artikel 60 van de ustawa o Sądzie Najwyższym neergelegde eisen waaraan een kandidaat voor het ambt van lekenrechter bij de Sąd Najwyższy dient te voldoen vormen slechts het absolute minimum dat van kandidaten voor het hierboven genoemde ambt wordt geëist. De meeste staatsburgers van de Republiek Polen voldoen daaraan. Van een bepaling die strekt tot verduidelijking van deze algemene formele eisen is evenwel geen sprake. Ook het reglement van orde van de Senat, dat de procedure voor de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy verduidelijkt, zwijgt op dit punt. Een besluit van de Senat waarbij lekenrechters van de Sąd Najwyższy worden geselecteerd behoeft geen motivering. Dit alles maakt van de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy een volledig discretionaire bevoegdheid die berust op de wil van de politieke meerderheid.
- 20 In de vierde plaats doen de ambtstermijn van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy en hun mogelijke hervervulling aanvullende twijfels over hun onafhankelijkheid rijzen. De ambtstermijn van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy bedraagt 4 jaar. Van normatieve regelingen die eraan in de weg staan dat lekenrechters zich opnieuw kandidaat stellen of van een beperking van het aantal ambtstermijnen is geen sprake. Gelet op de vrijwel volledige discretionaire bevoegdheid van de Senat bij de selectie van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy kan het voorgaande tot een verzwakking van hun onafhankelijkheid leiden.
- 21 In de vijfde plaats heeft de Senat tevens het recht om de lekenrechters van de Sąd Najwyższy te ontslaan. De Senat kan deze maatregel weliswaar alleen treffen op verzoek van de Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego (president van de Sąd Najwyższy) en uitsluitend in een situatie die wordt gespecificeerd in de betreffende voorschriften, maar de omstandigheid die een dergelijke maatregel mogelijk maakt, namelijk „gedrag dat schadelijk is voor het gezag van de Sąd Najwyższy”, is zo vaag dat deze op dit punt een risico van misbruik tot stand brengt. De twijfels over de verenigbaarheid van de hierboven genoemde regeling met de bepalingen van het VEU worden nog versterkt door een analyse van de bepalingen van het reglement van orde van de Senat. Dit reglement verduidelijkt de procedure voor het ontslag van een lekenrechter van de Sąd Najwyższy, maar verwijst in het geheel niet naar de gronden (redenen) die het ontslag van een dergelijke rechter rechtvaardigen. Het geeft slechts aan dat van ontslag „alleen sprake is in de gevallen die worden genoemd in de wet betreffende de organisatie van de gewone rechterlijke instanties”. Aan deze beoordeling wordt niet afgedaan door de in deze wet en in het reglement van orde van de Senat geregelde procedure waarmee het ontslag van een lekenrechter van de Sąd Najwyższy

gepaard gaat. Ongetwijfeld voorziet deze procedure in een aanzienlijke beperking van de handelingsvrijheid van de overheidsinstanties op dit punt, onder meer door te waarborgen dat de ontslagen lekenrechter van de Sąd Najwyższy wordt gehoord, maar aan deze ontslagen rechter wordt de mogelijkheid ontnomen om voornoemde handelingen in rechte aan te vechten. In dit verband bestaat ook geen enkele beperking op de toelaatbaarheid van het aanhangig maken van een procedure inzake het ontslag van een lekenrechter van de Sąd Najwyższy, bijvoorbeeld gelet op de lopende zaken waarbij een dergelijke rechter betrokken is. In theorie kan de dynamiek van de behandeling van buitengewone beroepen hierdoor onrechtstreeks worden beïnvloed. Een besluit dat strekt tot het ontslaan van een lekenrechter van de Sąd Najwyższy is niet onderhevig aan herziening, noch door de Senat (bijvoorbeeld in het kader van een motie tot heroverweging) noch door een onafhankelijke rechterlijke instantie. Het besluit wordt bij gewone meerderheid gegeven, en derhalve is voor het ontslag van een lekenrechter van de Sąd Najwyższy in beginsel geen bredere politieke consensus vereist.

- 22 Het willekeurige karakter van een dergelijke handeling van de Senat moet worden beoordeeld onder verwijzing naar het arrest van 24 juni 2019, Commissie/Polen (Onafhankelijkheid van de Sąd Najwyższy), C-619/18, EU:C:2019:531, punten 75 en 77, waarin aan de orde is gesteld dat voor de vrijheid van de rechters ten opzichte van elke extern ingrijpen of elke externe druk bepaalde waarborgen nodig zijn ter bescherming van degenen die tot taak hebben recht te spreken, zoals hun onafzetbaarheid. In het licht van de rechtspraak van het Hof vormen regels waarbij zowel de gedragingen die tuchtrechtelijke overtredingen opleveren als de concreet daarop toepasselijke sancties worden omschreven, waarbij wordt voorzien in de tussenkomst van een onafhankelijke instantie volgens een procedure waarmee de in de artikelen 47 en 48 van het Handvest neergelegde rechten, waaronder de rechten van de verdediging, volledig worden gewaarborgd en waarbij wordt voorzien in de mogelijkheid om in rechte op te komen tegen de beslissingen van de tuchtinstanties, een geheel van essentiële waarborgen voor het behoud van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht [arrest van 25 juli 2018, Minister for Justice and Equality (Gebreken in het gerechtelijk apparaat), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punt 67]. De waarborgen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechters vereisen dat het betrokken orgaan zijn taken volledig autonoom uitoefent, beschermd tegen inmenging of druk van buitenaf die de onafhankelijkheid van de oordelen van zijn leden in gevaar zou kunnen brengen en die hun beslissingen zou kunnen beïnvloeden, met inachtneming van de objectiviteit en zonder dat zij enig belang bij de oplossing van het betreffende geschil hebben. Ten aanzien van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy is van dergelijke waarborgen ongetwijfeld geen sprake.
- 23 Gelet op de uiteengezette twijfels en op de rol van de lekenrechters van de Sąd Najwyższy, die bij het doen van uitspraken over buitengewone beroepen bevoegd zijn om onherroepelijke uitspraken van de gewone rechterlijke instanties te toetsen en te vernietigen, heeft de Sąd Najwyższy beslist als verwoord in het dictum.